

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **MB PHARMA, s. r. o.**, se sídlem Lužická 1893/9, Praha 2, zast. advokátem Mgr. Rostislavem Šustkem, se sídlem Pařížská 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, se sídlem Na Františku 32, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2020, č. j. MPO 609979/20/61100/01000, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 A 14/2021,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) dne 16. 2. 2021 se žalobce (dále „navrhovatel“) domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného ve věci krácení dotace. Vzhledem k tomu, že s podáním žaloby nesplnil žalobce poplatkovou povinnost, byl usnesením městského soudu ze dne 22. 2. 2021, č. j. 3 A 14/2021-8, vyzván k úhradě soudního poplatku; dále byl vyzván k předložení plné moci právního zástupce. Žalobce výzvu splnil dne 23. 2. 2021.

[2] Dne 17. 3. 2021 městský soud zaslal žalovanému žalobu k vyjádření a vyzval jej k předložení spisového materiálu; správní spis byl v písemné podobě předložen dne 4. 6. 2021; dne 23. 4. 2021 zaslal městský soud navrhovateli vyjádření žalovaného.

[3] Dne 9. 11. 2022 navrhovatel podal u městského soudu návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona o soudech a soudcích; dne 18. 11. 2022 byl návrh dle § 174a odst. 3 téhož zákona předložen Nejvyššímu správnímu soudu.

[4] Navrhovatel návrh odůvodnil tím, že ve věci obdržel jakožto poslední úkon soudu vyjádření žalovaného, od podání žaloby uběhlo 1,5 roku a soud dosud neučil žádný úkon; v nekonání soudu spatřuje tudíž průtahy, k nimž dochází bez jakékoli příčiny, navrhuje, aby soud určil lhůtu k provedení úkonu – nařízení jednání, resp., aby postupoval dle § 174a odst. 3 zákona o soudech a soudcích.

[5] K návrhu se vyjádřila předsedkyně senátu, pravdivost tvrzení navrhovatele potvrdila, současně uvedla, že v době nápadu žaloby vyřizovala věci napadlé v roce 2018, aktuálně (v listopadu 2022) vyřizuje věci napadlé koncem roku 2019/začátkem roku 2020; k datu vyjádření předchází věci žalobce 40 věcí; věc žalobce by tak přišla na řadu za cca 4 - 5 měsíců. Poukázala na to, že věc navrhovatele nespadá mezi přednostní věci ve smyslu § 56 s. ř. s.; dále podrobně popsala činnost a zatížení jednotlivých soudních oddělení, zdůraznila rovněž, že ze třetího senátu od 1. 6. 2022 odešel jeden člen do důchodu a jeho 156 neskončených věcí (rozmezí let 2014 – 2022) bylo dle rozvrhu práce nerovnoměrně rozděleno mezi stávající členy tohoto senátu; podotkla, že byť byl třetímu senátu dočasně od 1. 6. 2022 zastaven nápad, nemůže tato skutečnost změnit zvýšené riziko, že třetímu senátu, který prioritně vyřizuje starší věci, bude podáván vyšší počet návrhů na určení lhůty. Závěrem předsedkyně senátu poukazuje na to, že upřednostněním této věci by byly diskriminovány ostatní účastníci řízení ve věcech přednostních, resp. dříve podaných.

[6] Návrh není důvodný.

[7] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu upravené v § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

[8] Nejvyšší správní soud v projednávané věci po posouzení postupu městského soudu dospěl k závěru, že soud, jak vyplývá z předloženého spisového materiálu, se věcí po jejím obdržení řádně zabýval a činil postupně v přiměřené době všechny nezbytné procesní úkony, jejichž vykonání bylo ve věci zapotřebí tak, aby věc mohl projednat a rozhodnout. Lze připustit, že soud po dobu několika měsíců žádné úkony již nečiní; avšak stav řízení, kdy soud vykonal veškeré úkony nutné k tomu, aby mohl rozhodnout v dané věci, která nemá přednostní režim, stále nerozhodl, není sám o sobě známkou průtahu v řízení.

[9] Podle § 56 odst. 1 s. ř. s. soud projednává a rozhoduje věci v pořadí, v jakém mu napadly; to neplatí, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. Dle odst. 3 citovaného ustanovení soud přednostně projednává návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce, projednává a rozhoduje přednostně též žaloby proti nečinnosti správního orgánu a žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, rozhodnutí o ukončení zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i další věci, stanoví-li tak zvláštní zákon; v případě

navrhovatele se o takovou věc nejedná; Navrhovatel neuvedl ani žádné závažné důvody, které by svědčily k přednostnímu projednání jeho věci.

[10] Při zhodnocení hledisek uvedených v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že soud se nedopustil žádných průtahů ve vztahu k úkonům nutným k tomu, aby se řízení dostalo do stavu, kdy je možno vydat rozhodnutí. Soudní řád správní respektuje objektivní realitu v českém soudnictví, kdy rozhodující soudci či senáty mají v jednom okamžiku vícero běžících řízení, některá z nich již připravená k projednání a postupně v nich vydávají rozhodnutí, přičemž ostatní věci na rozhodnutí „čekají“. To samo o sobě není zapovězeno z hlediska požadavků spravedlivého procesu, které obecně nevynucují vydání rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá. Podstatné zde je, aby řízení nebylo v tomto stavu udržováno po nepřiměřenou dobu.

[11] Nejvyšší správní soud s přihlédnutím ke své konstantní judikatuře dospěl k závěru, že dobu, po kterou se navrhovateli nedostalo dosud rozhodnutí, lze z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod považovat ještě za přiměřenou, nevyžadující ingerenci ve smyslu § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích. Poukazuje přitom na stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, č. 58/2011, Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, vztahujícího se k odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nesprávným úředním postupem v případě nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Nejvyšší soud zde v části VI. stanoviska zmínil, že jakékoli řízení vždy nějakou dobu trvá, a dále na vysokém stupni obecnosti uvedl, že za přiměřenou délku řízení Nejvyšší soud považuje ještě 24 měsíců (nikoli však již delší). Z pouhé skutečnosti, že městský soud avizoval, že lze rozhodnutí očekávat během cca 4-5 měsíců, nelze za stávajícího stavu činit závěr o tom, že již byla hraniční doba, kterou lze ještě ospravedlnit, naplněna.

[12] Nejvyšší správní soud však současně dodává, že jeho úkolem v řízení vedeném o návrhu dle § 174a zákona o soudech a soudcích zásadně není posuzovat a hodnotit zatíženost a výkonnost soudců soudu a jeho personální či materiální vybavení. K uvedenému tedy zásadně nemůže přihlížet při svých úvahách o oprávněnosti či neoprávněnosti návrhu, tedy o tom, zda délka soudního řízení v jednotlivých věcech je ještě přiměřená, resp. zda soud je či není bezdůvodně ve věci nečinný. Délku řízení nelze tudíž neustále ospravedlňovat bez dalšího odkazem na zákonná pravidla vyřizování věcí a počtem dosud nevyřízených předcházejících věcí, ale ani vytížeností soudu či jednotlivých soudců. Nejvyšší správní soud opakovaně uvádí, že ani odkazy na pořadí vyřizovaných věcí zásadně nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že „*průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/ 07 a další). Odkaz městského soudu na nevyřízené věci příslušného

senátu, které podle data nápadu předcházejí dni podání předmětné žaloby, proto nadále neobstojí.

[13] Nejvyšší správní soud si plně uvědomuje, že jeho individuální rozhodnutí není systémovým řešením, neboť v případě, kdy by zdejší soud vyhověl návrhu na určení lhůty těch účastníků řízení před krajským soudem, jejichž věci jsou ještě starší než věc navrhovatelky, nedošlo by k faktickému zlepšení situace. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není totiž nástrojem, který je schopen odstranit případnou přetíženost soudu. Nejvyšší správní soud však nemá jiný nástroj, který by mohl použít k ochraně navrhovatelů před případnými průtahy v řízení. Ve vztahu k otázce zachování principu rovnosti účastníků řízení před krajským soudem, která se v dané souvislosti nabízí, lze s odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 7. 8. 2007, sp. zn. IV. ÚS 391/07, publikovaný jako N 122/46 SbNU 151; viz bod 25. nálezu) zmínit, že: *„takový princip se uplatní toliko v situaci, kdy zásah do základních práv a svobod jednotlivce lze odstranit jiným způsobem, tedy existují-li vedle zvoleného nástroje také jiné prostředky, kterými lze zabránit zásahu do základních práv a svobod.“* Nejvyšší správní soud však jiný prostředek nemá a o návrhu na určení lhůty musí rozhodnout.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. prosince 2022

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu